

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

An Fhoghlaim Thascbhunaithe i dTeagasc agus i Sealbhú na Gaeilge

Seisiún 3

Intinní Foghlam

Ag deireadh seisiún a trí, beidh tuiscint níos doimhne againn:

- ar thábhacht an aiseolais cheartaithigh chunfeasacht teanga na scoláirí a chothú agus iad i mbun Foghlama Tascbhunaithe
- ar conas tasc a dhearadh ó thus deireadh le comhthéacs agus rang-ghrúpa curtha san áireamh.

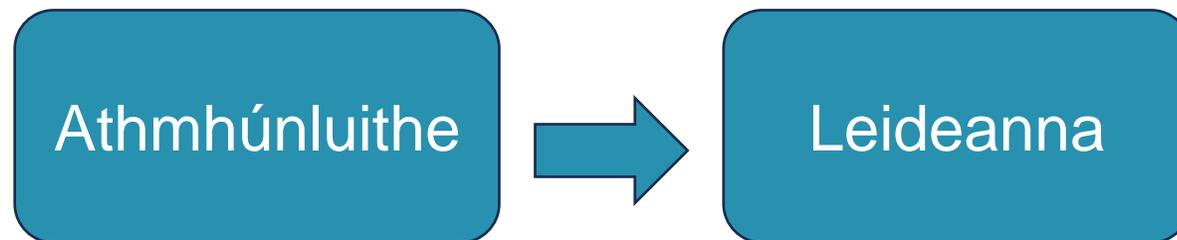
Céard é an Aiseolas Ceartaitheach

Dírítear aird an scoláire ar **bhotúin ghramadaí**

Spreagtar an scoláire chun **an fhoirm chruinn a úsáid**

Úsáidtear é ar chaoi chorásach ar bhonn leanúnach

(Schmidt & Frota, 1986)

Athmhúnluithe

Tá dhá
aintín
agam.

Tá beirt aintíní agat.
Úsáidimid na huimhreacha
pearsanta nuair a bhíonn
daoine á gcomhaireamh.

Leideanna

Tá trí uncail agam.

Cén saghas uimhreacha a úsáidimid nuair a bhíonn daoine á gcomhaireamh?

Ní thuigim tú!

Gabh mo leithscéal!

Trí uncail?
(athrá ar an mbotún agus tuin chainte athraithe)

[Nasc: Barista na Gaeilge Na hUimhreacha](#)

Tairbhe an Aiseolais Cheartaithigh

Tugann Aiseolas Ceartaitheach deis don scoláire bearna a thabhairt faoi deara idir a t(h)eanga féin agus teanga an cheartaitheora nó an teanga chruinn.

(Schmidt & Frota, 1986)

Tasc a Dhearadh

Treoracha don Ghníomhaíocht:

- I ngrúpaí, dear tasc do do chomhtheacs féin.
- Líon isteach an teimpléad 'Tacaíocht chun Tasc a Dhearadh'.
- Tá eiseamláir ar fáil ar an bPadlet chun tacú leat.
- Táthar ag súil go roinnfear an tasc leis na rannpháirtithe eile

Tacaíocht chun Tasc a Dhearadh

Oide Tacaíocht Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Tasc **Bliain**

Spreagthach

Intinní Foghlama **Treoracha don Tasc** **Critéir Ratha**

Torthaí Foghlama **Critéir Taisc** **An Teanga le Sealbhú**

Oide.ie

Oide Tacaíocht Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Réamhthasc **Le Linn an Taisc** **Iarthasc**

Scileanna Cumarsáide **Acmhainní** **Machnamh**

Oide.ie

Spreagthach

Téacs/Amhrán/Íomhá/Gearrscannán/Dán/Dráma

Intinní Foghlama

Beidh na scoláirí ag foghlaim conas:

- turas a phleanáil
- ticéid agus bialann a chur in áirithe
- buiséad a dhéanamh amach don ócáid
- oibriú go héifeachtach mar ghrúpa agus aontú ar phlean
- roghanna a mheas

Treoracha don Tasc

Tá turas le phleanáil agat le beirt eile chun freastal ar cheolchoirm. I ngrúpaí, pléigí na sonraí seo a leanas: láthair na ceolchoirme, fáil agus costas ar na ticéid, cúrsaí taistil, cúrsaí bia 7rl. An sprioc leis ná plean a dhéanamh amach chun freastal ar an gceolchoirm seo.

Critéir Ratha

- Turas a phleanáil agus a ullmhú
- Stór focal ábhartha a úsáid
- An sprioctheanga a úsáid le linn an taisc/ag idirghníomhú
- Praghsanna a phlé
- Ticéid agus bialann a chur in áirithe
- Buiséad a léiríonn conas a chuirfear gach costas san áireamh
- Smaointe a phlé agus tuairim a léiriú

Torthaí Foghlama

1.2, 1.3
 1.7, 1.10
 1.13, 1.14, 1.16
 1.19, 1.20, 1.21
 2.5
 3.6

Critéir Taisc

- Béim go príomha ar an mbri chumarsáideach
- Bearna eolais de shaghas éigin ann
- Foghlaimeoirí ag tarraingt ar a gcuid acmhainní teangeolaíocha féin
- Toradh cumarsáideach soiléir i gceist

An Teanga le Sealbhú

- Stór focail a bhaineann le ceolchoirm agus le turas a phleanáil
- Ceistiúchán cuí
- Cruinneas foghraíochta agus comhréire
- Cúrsaí airgid- ag comhaireamh
- Comhrá a stiúradh go nádúrtha
 - ag aontú/easaontú
 - ag tabhairt tacaíochta
 - ag lorg eolais/tuairime
 - rogha a chur in iúl

Réamhthasc

- Tobsmaointeoireacht
- Taighde
- Teanga an idirghníomhaithe
- An teanga a bheadh de dhíth ar scoláirí
- Machnamh siar ar an stór focal agus nathanna atá foghlamtha acu le linn an aonaid
- Téacs a léamh/ mír éisteachta
- Machnamh faoi conas a oibreoidh an tasc

Le Linn an Taisc

- Gléas teicneolaíochta chun taighde a dhéanamh
- Don fhoghraíocht: Abair.ie, teanglann.ie
- Alt ó Thuairisc.ie/TG4 faoi cheolchoirm
- <https://foghlaim.tg4.ie/ceacht/632>

Iarthasc

- Plé ar conas mar a d'éirigh leis an tasc
- Aiseolas
- Anailís ar earráidí coitianta
- Teanga a chleachtadh, a dhaingniú agus a shaibhriú
- Ceisteanna a chur
- Scileanna teanga a chleachtadh i gcomhthéacs eile nó le comhscoláirí eile
- Machnamh

Scileanna Cumarsáide

- Éisteacht- teachtaireachtaí comhscoláirí eile
- Léamh- taighde a dhéanamh
- Labhairt- do theachtairacht a chur in iúl
- Idirghníomhú Cainte- ceisteanna a chur ar a chéile/soiléiriú a dhéanamh
- Scríobh- chun plean a dhéanamh/sonraí a bhreacadh síos

Acmhainní

- Gléas teicneolaíochta chun taighde a dhéanamh ar shuíomhanna le haghaidh eolais a bhailiú faoi iompar poiblí, praghsanna ticéid, sceideal taistil, bialann ar aile.
- Peann agus páipéar chun nótaí a bhreacadh nó doiciméad a chruthú agus a roinnt ar líne
- Uirlisí ar nós áireamháin chun cabhrú le buiséad a dhéanamh agus costais a mheas.

Machnamh

- Rudaí ar éirigh leo?
- B'fhearr é/iad dá?...
- Na deiseanna?/Na dúshlán?
- Fuascailtí agus freagraí
- Cad í an chéad chéim eile?

Geandáil Ghasta

Treoracha don Ghníomhaíocht:

- Déanann gach grúpa cur síos ar a dtasc.
- Buailfear an clog gach 4n.
- Bogann taobh amháin ar dheis.

Am Machnaimh

**Cad a
d'fhoghlaim mé?**

**Cad is féidir liom
a dhéanamh i mo
chomhthéacs féin?**

**Cad í an chéad
chéim eile chun é
a chur i gcrích?**

(Rolfe *et al.*, 2001)

Súil Siar

I seisiún a trí, bhíomar ag foghlaim faoi:

- thábhacht an aiseolais ceartaithigh chunfeasacht teanga na scoláirí a chothú agus iad i mbun foghlama tascbhunaithe
- conas tasc a dhearadh ó thus deiridh le comhthéacs agus rang-ghrúpa curtha san áireamh

Intinní Foghlama

Chabhraigh an forbhreathnú linn cur lenár dtuiscint ar:

- an bhfoghlaim thascbhunaithe agus na tréithe a bhaineann léi chun scileanna teanga na scoláirí a chur chun cinn
- choinníollacha ranga atá ag teastáil don fhoghlaim teanga

Intinní Foghlama

Chabhraigh an forbhreathnú linn cur lenár dtuiscint ar:

- conas tabhairt faoi na trí chéim (réamhthasc, le linn tasc, iarthasc) a bhaineann leis an bhfoghlaim thascbhunaithe agus an tábhacht a bhaineann le teanga an ranga a fhorbairt go céimneach
- thábhacht an mheasúnaithe fhoirmithigh le scileanna teanga na scoláirí a chur chun cinn

Intinní Foghlama

Chabhraigh an forbheathnú linn cur lenár dtuiscint ar:

- thábhacht an aiseolais cheartaithigh chun feasacht teanga na scoláirí a chothú agus iad i mbun foghlama tascbhunaithe
- conas tasc a dhearadh ó thus deireadh le comhthéacs agus rang-ghrúpa curtha san áireamh.

Liosta Seachadta

Cén luach a bhaineann le clárú dár liosta seachadta?

- Cor poist rialta ó fhoirne na Gaeilge agus an GhaelAonaid
- Freagraí mionsonraithe ar cheisteanna reatha ó mhúinteoirí
- Nuacht agus uasdátuithe ó Oide agus ó pháirtithe leasmhara.

<http://tinyurl.com/LiostaGagusGA>

Oide

Lean muid ar @Oide_PP_Gaeilge

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Oide Iar-bhunscoileanna
@Oide_PP_Gaeilge

https://twitter.com/Oide_PP_Gaeilge

Socruithe Athbhreithnithe MRBnna

NCCA
An Chomhairle Náisiúnaí
Concúir agus Measúnaithe
National Council for
Curriculum and Assessment

**Socruithe athbhreithnithe maidir le Measúnuithe Rangbhunaithe
a chur i gcrích**

Meán Fómhair 2024

Cohórt Scóláirí 2022 – 2025 (an scoláire sa tríú bliain in 2024/2025)

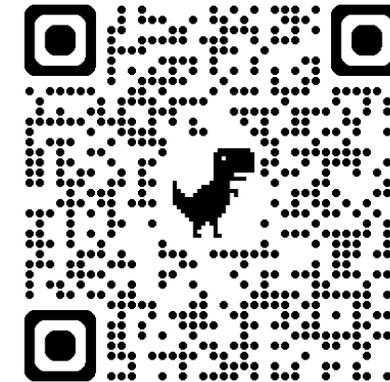
Cuireadh isteach ar thréimhse foghlama an scoláire in 2020 agus in 2021 de bharr gur dúnadh scoileanna chun srian a chur ar an bpaindéim COVID-19. In ainneoin iarrachtaí móra na múinteoirí agus na scoileanna chun tionchar na scolaíochta trína chéile a mhaolú, fuair scoláirí tairní éagsúil ar an bhfoghlaim.

NB: Sa chomhthéacs seo, is iad na socrúcháin mheasúnaithe athbhreithnithe a cuireadh i bhfeidhm don bhliain 2023/24 a bheidh i bhfeidhm i gcónaí don scoláire sa tríú bliain sa scollbhliain 2024/25.

- Beidh íosmhéid de Mheasúnú Rangbhunaithe amháin le cur i gcrích ag gach scoláire i ngach ábhar agus Measúnú Rangbhunaithe amháin i ngach gearrchúrsa. Ní bheidh Tascanna Measúnaithe le déanamh ag scoláirí ón gcohórt sin.
- Is faoi na scoileanna atá sé, cinneadh a dhéanamh cibé Measúnú Rangbhunaithe amháin nó dhá Mheasúnú Rangbhunaithe a dhéanamh i ngach ábhar.
- Mar sin féin, beidh roinnt eisceachtaí ag baint leis na roghanna a dhéanfaidh na scoileanna:
 - chun a chinntiú go ndéanfar measúnú ar scoileanna cumarsáide ó bhéal, ní mór do na scoláirí **Measúnú Rangbhunaithe 1: Cumarsáid ó Bhéal** sna Nuatheangacha lasachta a chomhlánú mar aon le **Measúnú Rangbhunaithe 2: Ag Idirghníomhú trí Ghaeilge** sa **Ghaeilge**.
 - toisc go bhfuil siad ceangailte i ngach cás leis an scrúdú deiridh san ábhar, ní mór do na scoláirí atá i mbun staidéir ar **Amharc-ealain, Eacnamaíocht Bhaile, Ceol, Teicneolaíocht Fheidhmeach, Innealtóireacht, Grafaicí agus Teicneolaíocht Adhmaid Measúnú Rangbhunaithe 2 a dhéanamh**.
- San Amharc-Ealain, de ghnáth ní mór Measúnú Rangbhunaithe amháin a chur i láthair in 3T. Tarscaoiltear an riachtanas sin i gcás scoláire sa tríú bliain in 2024/25.
- Sa ghearrchúrsa Corpoideachais, caithfidh an scoláire sa tríú bliain in 2024/25 íosmhéid de Mheasúnú Rangbhunaithe amháin a chur i gcrích.

Tabhair faoi deara le do thoil, go bhfuil an dáta deiridh le haghaidh chur i gcrích MRB1 i ngach ábhar i mí na Bealtaine 2024, caithe anois.

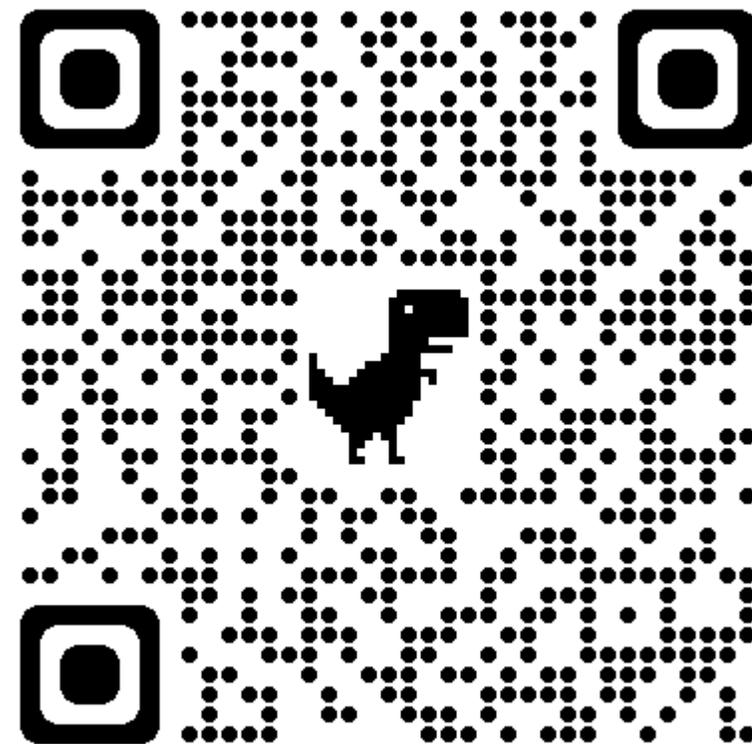
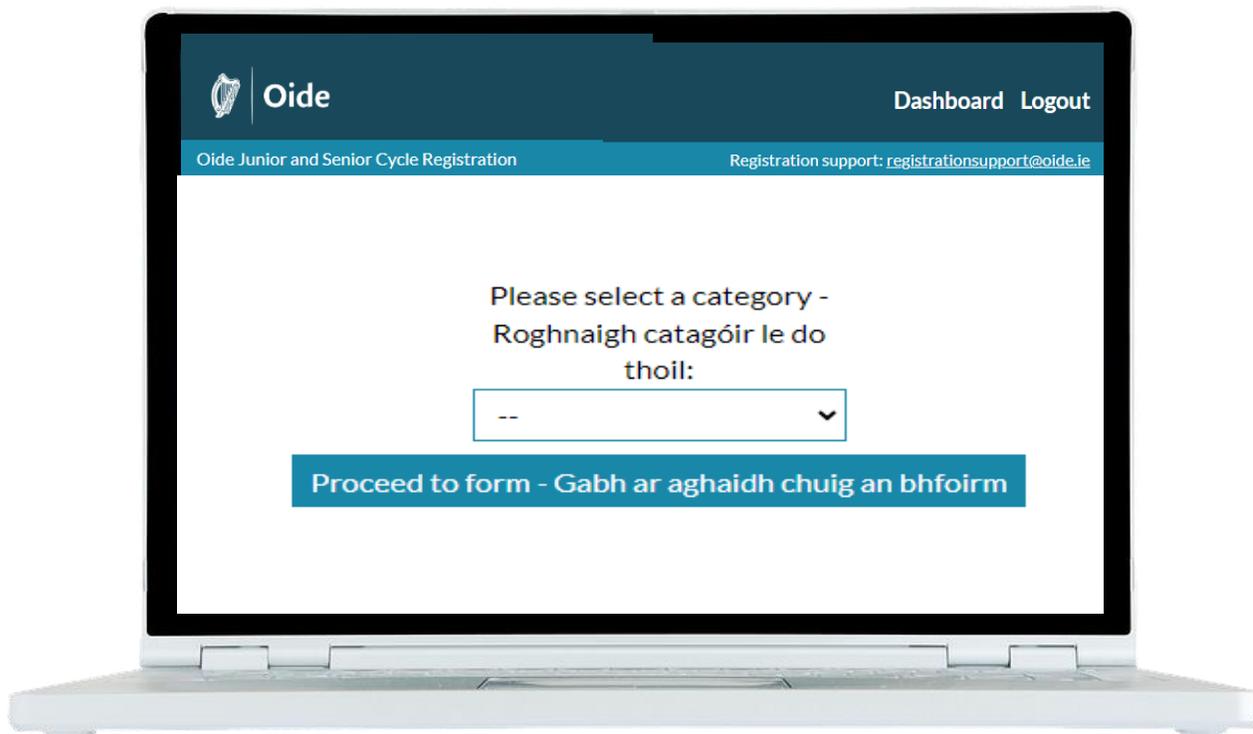
1

https://ncca.ie/media/z1ils2qq/cb-a-key-dates-2024-2025_ga.pdf

Aiseolas

<https://registration.oide.ie/feedback>

Tagairtí

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta. (2009). *Aistear: Creachuraclam na Luath-Óige*. Baile Átha Cliath: CNCM. Ar fáil ag:

<https://curriculumonline.ie/Early-Childhood/>

An Roinn Oideachais agus Eolaíochta. (1999). *Curaclam na Bunscoile*. Baile Átha Cliath: Oifig an tSoláthair. Ar fáil ag: www.curriculumonline.ie/Primary

An Roinn Oideachais agus Scileanna. (2015). *Creat don tSraith Shóisearach 2015*. Baile Átha Cliath: Oifig an tSoláthair. Ar fáil ag:

<https://www.gov.ie/ga/foilsuichan/05e2ab-none/>

An Roinn Oideachais. (2020). *An Chigireacht. Tuarascáil an Phríomhchigire*: Lch 145. Ar fáil ag:

<https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/232560/a063006e-629c-4df4-ae60-8abf2b72ed4f.pdf#page=null>

An Roinn Oideachais. (2022). *Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022 Creat Cáilíochta do Bhunscoileanna agus do Scoileanna Speisialta*. Lch 25. Ar fáil ag:

<https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/232720/b4f77625-c6df-4988-84b4-14371d922be8.pdf#page=null>

An Roinn Oideachais. (2023). *Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí – Scoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla (T2)*. Ar fáil ag:

<https://www.curriculumonline.ie/getmedia/9cedf202-4817-4ad5-ad37-8d3c97cfde65/Specification-for-Junior-Cycle-Irish-English-medium-schools-T2-IV.pdf>

An Roinn Oideachais. (2024). *Socruithe Athbhreithnithe maidir le Measúnuithe Rangbhunaithe a chur i gCrích* ar fáil ag: [https://ncca.ie/media/z1ils2qq/cba-key-](https://ncca.ie/media/z1ils2qq/cba-key-dates-2024-2025_ga.pdf)

[dates-2024-2025_ga.pdf](https://ncca.ie/media/z1ils2qq/cba-key-dates-2024-2025_ga.pdf)

Tagairtí ar lean

An Roinn Oideachais. (2023). *Treoirínte don Mheasúnú Rangbhunaithe agus don Tasc Measúnaithe* lch 36-7 ar fáil ag: https://curriculumonline.ie/getmedia/b2864fd4-faa1-48c7-9f2b-61a4b0b2dd9a/Treoirinte_Measunaithe_T2_MF2023.pdf

East, M. (2021). *Foundational Principles of Task-based Language Teaching* (lch. 214). Taylor & Francis.

East, M. (2022). Sponge Chats [Podchraoladh]. Faighte ag 22 Mí na Nollag 2022, ar fáil ag: <https://www.listennotes.com/es/podcasts/sponge-elt/sponge-chats-perspectives-on-anXUoyNEext/>

Ellis, R. (2003). *Designing a Task based Syllabus* ar fáil ag: <https://gosafir.com/safir/wp-content/uploads/2019/12/RodEllis-Article.pdf>

Flynn, C. (2021). *Foghlaim an Dara Teanga*. Clór IarChonnacht.

Kolb, D. (1984). *Model of Experiential Learning*

Ó Laoire, M. & Ní Chlochasaigh, K. (2010). 'Dea-fhoghlaimoirí teanga i mbun foghlama: Cad iad na bealaí éifeachtacha foghlama a bhíonn acu?' in *Teagasc na Gaeilge*, 9, Comhar na Múinteoirí Gaeilge, Baile Átha Cliath.

Oxford, R.L. (1997). 'Conditions for second language (L2) learning' in *Encyclopedia of Language and Education: Second Language Education* (lgh. 23-31). Dordrecht: Springer Netherlands.

Tagairtí ar lean

Printer, L. (2023). *Positive emotions and intrinsic motivation: A self-determination theory perspective on using co-created stories in the language acquisition classroom*. Language Teaching Research, p.13621688231204443.

Rolfe *et al.*, (2001). *Critical reflection in nursing and the helping professions: a user's guide*. Basingstoke, Palgrave Macmillan

Rubin, J. (1975). 'What the "Good language learner" can tell us' in *TESOL, Quarterly*, 9(1), 4151. Ar fáil ag <https://jstor.org/stable/3586011>

Schmidt, R., & Frota, S. (1986). *Developing basic conversational ability in a second language: A case study of an adult learner*. In R. Day (Ed.), *Talking to learn: Conversation in second language acquisition* (lgh. 237-369). Rowley, MA: Newbury House

William, D., & Leahy, S. (2012). *From Teachers to Schools: Scaling up Professional Development for Formative Assessment*. Sage. Ed. 2.
DOI:10.4135/9781446250808.n4

Willis, J. (1996). *A flexible framework for task-based learning. An overview of a task-based framework for language teaching* Ar fáil ag:
www.academia.edu/30503745/

Wylie, E. C., Lyon, C. J., & Mavronikolas, E. (2008). *Effective and scalable teacher professional development: a report of the formative research and development* (Vol. RR-08-65). Princeton, NJ: Educational Testing Service.

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Focal Buíochais

Is féidir teagmháil a dhéanamh le Foireann Ghaeilge *Oide* trí ríomhphost a chur chuig eolas@oide.ie agus 'Gaeilge Iar-bhunscoil' a chur mar líne ábhair.

Lean muid: [@Oide_PP_Gaeilge](https://twitter.com/Oide_PP_Gaeilge)

